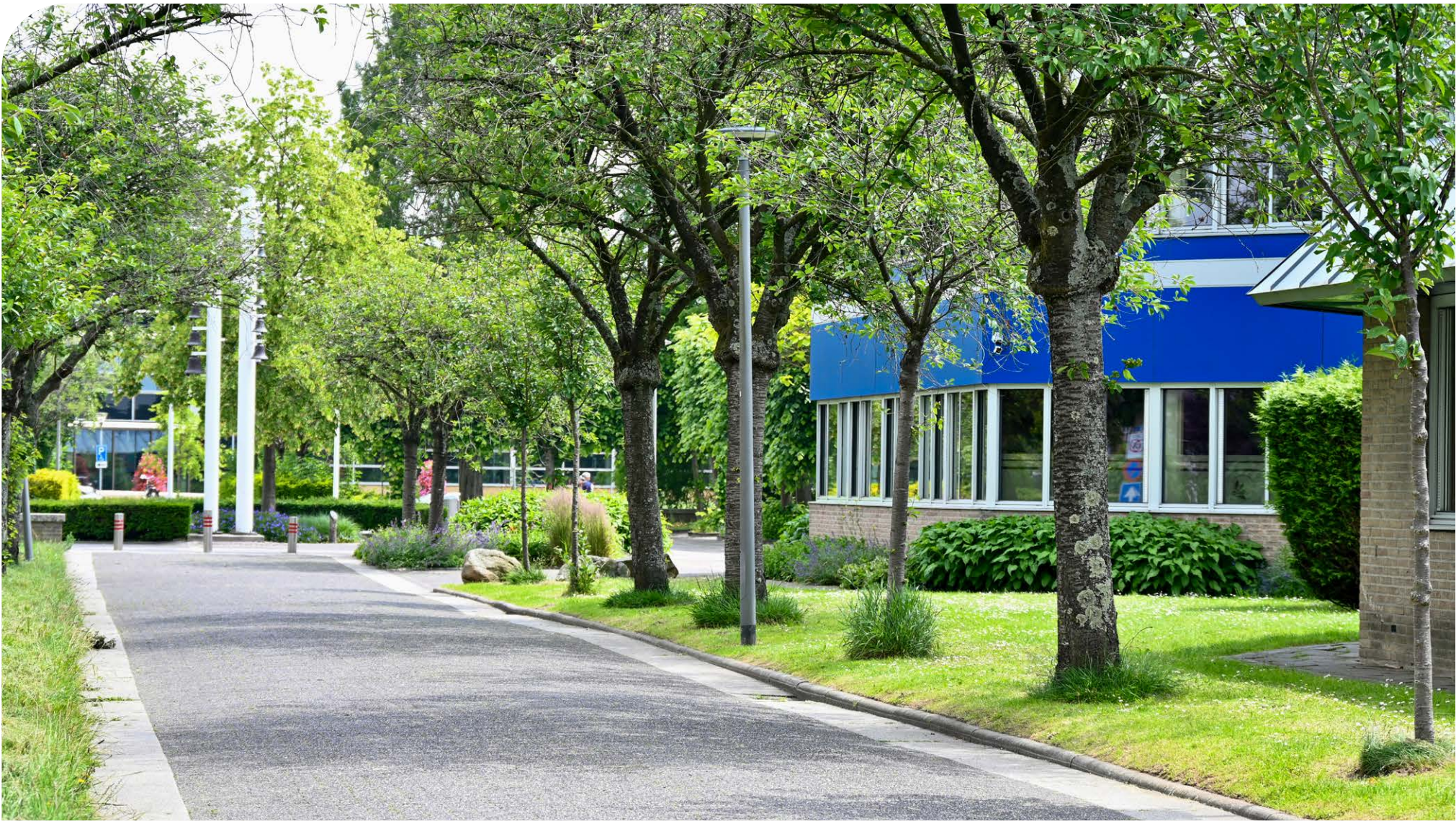

Verantwoord vernieuwend

Coalitieprogramma 2026 - 2030

Inhoudsopgave

Inleiding	4	Buitenruimte en duurzaamheid	22
Sociaal domein	6	4.1 Mobiliteit	23
1.1 Visie op het Sociaal Domein	7	4.2 Beheer buitenruimte	24
1.2 Jeugd	8	4.3 Klimaat, energie, milieu	25
1.3 Wmo, ouderen en welzijn	9	4.4 Grondstoffen en afval	27
1.4 Asiel en migratie	10	Veiligheid, dienstverlening en bestuur	28
Onderwijs, gezondheid en samenleving	12	5.1 Bestuursstijl	29
2.1 Onderwijs	13	5.2 Participatie	30
2.1 Sport	14	5.3 Dienstverlening	30
2.3 Gezondheid	15	5.4 Openbare Orde en Veiligheid	31
2.4 Cultuur	15	5.5 Financiën	32
Wonen, ruimtelijke ontwikkeling en economie	16	5.6 Ontwikkeling Hart van Ambacht	34
3.1 Wonen en bouwen	17	5.7 Samenwerken in de regio	34
3.2 Economie en werken/ondernemen	18		
3.3 Ruimtelijke ontwikkeling	20		

In een onrustige wereld is Hendrik-Ido-Ambacht een baken van rust en stabiliteit. We zijn een aantrekkelijke, groene gemeente waar het fijn is om te wonen, werken en ondernemen. Waar iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen, gezond te leven en mee te doen. En waar we naar elkaar omzien, mede dankzij actieve verenigingen, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties.

Verantwoord vernieuwend

Dat betekent niet dat we stilstaan, integendeel. Ook behoud van het goede vraagt om voortdurende oplettendheid, inspanning en vernieuwing. De huidige bestuursperiode ging van start met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. Daarbij gaven inwoners een andere richting aan: voor het eerst in decennia verschoof de traditionele stemverhouding. Vier politieke partijen hebben elkaar gevonden in de manier waarop zij aan dit signaal constructief samen invulling willen geven.

De coalitie van Realistisch Ambacht, Gemeente Belangen, de Ambachtse VVD en D66 slaat een weg in van verantwoord vernieuwen. Vernieuwen doen we op vele manieren, zoals we in dit programma uitgebreid toelichten. We doen het bijvoorbeeld door het versterken van vroegtijdige steun aan wie deze echt nodig heeft, uitbreiding van onze inzet voor meer veiligheid, efficiënte en creatieve omgang met (woon)ruimte, keuzevrijheid voor winkeliers om op zondag open

te gaan, doorontwikkeling van het afvalbeleid en herinrichting van het gebied rond het gemeentehuis.

Vernieuwing kost meestal geld en moet daarom verantwoord gebeuren. Niet alles kan, of kan meteen. De financiële middelen van gemeenten staan overal onder druk. En hoewel wij in Ambacht een gezonde basis hebben, blijft het nodig om scherpe, weloverwogen keuzes te maken die we goed afstemmen met onze partners in de regio. Dit komt allemaal samen in de titel die wij aan dit programma hebben gegeven: *Verantwoord vernieuwend*.

Tegelijk blijven we onze lange historie koesteren. In 2032 bestaat Hendrik-Ido-Ambacht 700 jaar. Een eeuwfeest is een bijzonder jubileum. De invulling van dat jaar vraagt om tijdige aandacht en een zorgvuldige aanpak. Daarom beginnen we al in deze bestuursperiode met de voorbereidingen. We willen inwoners, verenigingen en maatschappelijke

organisaties hier actief bij betrekken. Hun ideeën en verhalen zullen extra betekenis geven aan dit bijzondere jaar.

Naar dezelfde betrokkenheid en saamhorigheid streven we uiteraard ook in de komende vier jaar. Deze coalitie komt op voor de belangen en het welzijn van iedereen in de Ambachtse samenleving. Bij de uitvoering van onze plannen rekenen we op de inbreng van velen. Daarnaast verwelkomen we inspirerende initiatieven, want de gemeente kan niet alles zelf. Wij gaan verantwoord vernieuwend, vol energie, van start en we danken Ambacht hartelijk voor het vertrouwen!

Sociaal domein

*Een sterke samenleving,
eigen verantwoordelijkheid
en gerichte ondersteuning*

In Hendrik-Ido-Ambacht kijken inwoners naar elkaar om. We nemen verantwoordelijkheid voor ons eigen leven en onze omgeving. Dit zien we onder meer terug in een sterk verenigingsleven, ruime inzet van vrijwilligers en grote betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en scholen. Deze kracht van de lokale samenleving is het fundament van ons sociaal beleid.

Wij geloven dat iedereen naar vermogen moet kunnen meedoen. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid zijn daarbij het uitgangspunt. We gaan ervan uit dat inwoners in eerste instantie zelf, samen met hun netwerk, oplossingen vinden voor uitdagingen in het dagelijks leven. De gemeente is ondersteunend. Zij is er voor wie hulp echt nodig heeft.

Het 'Sociaal Domein' is de verzamelnaam van gemeentelijke taken, voorzieningen en activiteiten op het gebied van zorg, ondersteuning, welzijn, participatie, werk en jeugd. Binnen het Sociaal Domein leggen wij de nadruk op voorkomen in plaats van achteraf herstellen. Als we problemen op tijd signaleren en niet onnodig groot laten worden, kunnen we vaker volstaan met lichte ondersteuning en zwaardere, duurdere vormen van zorg vermijden. Zo versterken we de eigen kracht van inwoners en we houden het systeem betaalbaar.

We kijken kritisch naar het aanbod en de inzet van sociale voorzieningen. Die moeten doelmatig, effectief en ondersteunend zijn aan zelfredzaamheid, niet vervangend. We maken bewuste keuzes om de kosten van het Sociaal Domein beheersbaar te maken en houden.

Tegelijk zien we dat het Rijk steeds meer taken en verantwoordelijkheden naar gemeenten schuift. Daar krijgen we niet altijd de bijbehorende middelen voor. Wij blijven ons daar naar het Rijk toe over uitspreken en bewaken de balans tussen wettelijke taken en lokale ambities.

We blijven investeren in sterke basisvoorzieningen die bijdragen aan een gezonde en actieve

samenleving, zoals welzijnsorganisaties, toegankelijke sportvoorzieningen en toekomstbestendige schoolgebouwen die uitnodigen tot bewegen en ontmoeting.

1.1 Visie op het Sociaal Domein

Om het Sociaal Domein verder te ontwikkelen, werken we aan een overkoepelende visie. Deze brengt meer samenhang tussen verschillende beleidsterreinen, verduidelijkt de rol van de gemeente en sluit aan op regionale samenwerkingen. Toekomstige keuzes onderbouwen en toetsen we aan de hand van dit kader.

De Visie Sociaal Domein gaat uit van het voorkomen, tijdig signaleren en niet onnodig groot laten worden of maken van problemen. Dat maakt ons

minder afhankelijk van duurdere, specialistische voorzieningen. De gemeenteraad stelt de visie in deze bestuursperiode vast.

Dit gaan we doen:

- We stellen een brede Visie Sociaal Domein op, die ons helpt problemen vroeg te herkennen en effectief aan te pakken.

1.2 Jeugd

Jeugdhulp

Kinderen en jongeren in Hendrik-Ido-Ambacht hebben de ruimte om veilig en prettig op te groeien

en te leven. Onze mooie sportvoorzieningen, goed onderwijs en het brede cultuur- en welzijnsaanbod spelen hierbij een belangrijke rol. Met de meerderheid van de jeugdigen in onze gemeente gaat het goed. Zij spelen, leren, vermaken zich en groeien op tot evenwichtige volwassenen. Een klein deel van onze jongeren heeft het (soms) moeilijker. Deze jongeren en hun gezinnen bieden wij de helpende hand, samen met het Sophia Sociaal Team, Hi5Ambacht, scholen en andere betrokken partijen.

Jeugdigen hebben het meeste baat bij opgroeien in een vertrouwde, veilige omgeving. We streven er dan ook naar om eventuele jeugdhulp zo veel mogelijk te bieden in de directe omgeving van de jeugdige, dus thuis en/of op school.

We gaan verder met de pilot Jeugdhulp op School, waarbij preventieve, kortdurende jeugdhulp in groepsverband direct beschikbaar is op vier basisscholen. We onderzoeken de mogelijkheid om deze aanpak verder te ontwikkelen en te verbreden naar alle scholen. Tijdens de pilot bekijken we of minder vaak een beroep hoeft te worden gedaan op individuele hulp. We zoeken de beste balans tussen preventieve begeleiding en complexere zorg.

Jeugdigen en ouders/verzorgers die complexere zorg nodig hebben, bieden wij als gemeente de uitgestoken hand. Maar ouders/verzorgers blijven zelf als eerste verantwoordelijk voor het opvoeden van en het zorgen voor hun kinderen.

Visie Jeugd & Veiligheid

Iedereen in onze gemeente moet prettig kunnen wonen. De buitenruimte moet voor jong en oud geschikt en veilig zijn om elkaar te ontmoeten. Daarom gaan wij door met de maatregelen om overlast door een beperkte groep jongeren te verminderen en tegen te gaan.

Hierbij hoort dat we onderliggende oorzaken van jongerenoverlast structureel aanpakken. Daarvoor is een regionale langetermijnaanpak nodig. Preventie, begeleiding, ouderbetrokkenheid en integraal samenwerken staan hierin centraal. Wij evalueren de genomen maatregelen en bekijken met welke we doorgaan. Dit werken we uit in een Visie Jeugd & Veiligheid. Meer daarover is te lezen bij het onderwerp 'Jeugdoverlast'.

Relatieloket

Het oplossen van relatieproblemen tussen partners/ouders vinden wij geen taak van de overheid. Hiervoor zijn de betrokkenen zelf aan zet. Wanneer hulpverlening

nodig is in het belang van het gezin en de kinderen, kunnen de partners/ouders hulp zoeken via het Sophia Sociaal Team. Aan het begin van de bestuursperiode komen wij daarom met een raadsvoorstel.

Dit gaan we doen:

- We blijven jeugdhulp zo veel mogelijk aanbieden in de directe omgeving van de jeugdige en het gezin.
- We stellen een Visie Jeugd & Veiligheid op, met veel oog voor de aanpak van overlast door een kleine groep jongeren.
- We onderzoeken of we Jeugdhulp op School verder kunnen ontwikkelen en verbreden naar alle scholen.
- We komen met een raadsvoorstel over het Relatieloket.

1.3 Wmo, ouderen en welzijn

Maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet

De 'GR Sociaal' is het samenwerkingsverband van gemeenten dat taken in het Sociaal Domein samen uitvoert. Onze uitgaven aan de GR Sociaal zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Deels komt dat door ontwikkelingen die we niet kunnen beïnvloeden, zoals de toename van het aantal ouderen en hun vraag naar ondersteuning. Maar we zien ook nog te weinig resultaat van maatregelen om meer sturing en grip op de GR Sociaal te krijgen.

Daarom bekijken wij de lokale kaders voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) opnieuw. We onderzoeken of we onderdelen hiervan beter, goedkoper en eenvoudiger zelf op lokaal niveau kunnen organiseren. Bij de uitvoering van de Participatiewet zullen we – volgens het landelijke wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans' – mensen zo veel mogelijk stimuleren om betaald werk of een maatschappelijke tegenpresentatie te verrichten.

Armoede en schuldenproblematiek

Armoede kan leiden tot sociale uitsluiting en maakt mensen afhankelijk. Schulden spelen hierin een belangrijke rol. Als gemeente staan wij voor een actieve, laagdrempelige aanpak van schuldenproblematiek. Voorbeelden van onze inzet zijn: het minimabeleid, kindpakketten om kinderen uit arme gezinnen te laten deelnemen aan activiteiten en extra aandacht voor kwetsbare groepen om (stapeling van) schulden te voorkomen. Preventie en vroegsignalering hebben ook hier weer onze speciale aandacht.

Ouderen en welzijn

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal. Toch kunnen ouderen te maken krijgen met uitdagingen zoals eenzaamheid en dementie. Ook

dan moeten zij de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Dit is een belangrijk uitgangspunt van onze Woonzorgvisie. Om dit uitgangspunt in de praktijk te brengen, maken we een concrete meerjarenplanning met duidelijke acties, doelstellingen en verantwoordelijkheden. Dit doen

we in nauwe samenwerking met organisaties op het gebied van zorg, wonen, ondersteuning en welzijn. Welzijnswerk speelt hierbij een belangrijke rol. Nu is dit werk nog verdeeld over verschillende organisaties. Wij willen meer samenhang brengen in deze inzet en de bijbehorende subsidies. We zetten het onderzoek naar het welzijnswerk en de organisatie ervan in onze gemeente voort.

Vrijwilligers zijn goud waard

In onze gemeente doen inwoners veel zelf en zelfstandig, maar het blijft van groot belang dat we elkaar helpen en samenwerken. We kennen gelukkig een uitgebreid verenigingsleven, waarin veel actieve vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties zich op allerlei gebieden belangeloos inzetten voor de samenleving. Dit is goud waard.

We zien helaas ook dat waardevolle initiatieven van inwoners soms moeilijk tot stand komen, of stranden op onder meer complexe regelgeving, gebrek aan materiaal of gebrek aan laagdrempelige hulp en begeleiding. Daarom onderzoeken we de mogelijkheid van een centraal en onafhankelijk ondersteuningspunt. Dit kan hulp bieden bij vergunningsaanvragen, het uitlenen van veelgebruikte materialen en coaching voor vrijwilligers en verenigingen.

Dit gaan we doen:

- We bekijken de lokale kaders voor de uitvoering van de Wmo opnieuw.
- We geven invulling aan het landelijke wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans'.
- We vertalen de uitvoeringsagenda van de Woonzorgvisie naar een meerjarenplanning met concrete acties, doelstellingen en verantwoordelijkheden.
- We zetten het onderzoek naar het welzijnswerk en de organisatie daarvan voort.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor een centraal en onafhankelijk ondersteuningspunt voor vrijwilligers.

1.4 Asiel en migratie

(Nood)opvang moet passen bij onze gemeente

Wij vinden dat (nood)opvang van asielzoekers en vluchtelingen moet passen bij de omvang, draagkracht en de ruimtelijke situatie van onze gemeente. Het dorp is dichtbebouwd, heeft een hoge bevolkingsdichtheid en weinig beschikbare ruimte.

Dit staat op gespannen voet met het uitvoeren van de Spreidingswet. Keuzes rondom (nood)opvang wegen we daarom altijd zeer zorgvuldig af en stemmen we af op wat ruimtelijk en maatschappelijk verantwoord is. Een veilige leefomgeving voor iedereen in onze gemeente is leidend bij de inrichting en samenstelling van een (nood)opvanglocatie.

We zien op dit moment geen andere mogelijkheid dan (nood)opvang op het water. Dit sluit aan bij de huidige situatie en voorkomt extra druk op de schaarse fysieke ruimte. Op korte termijn ronden we het onderzoek af naar (nood)opvang als vervanging van de huidige opvanglocatie aan de Citadelkade, die medio 2027 eindigt.

We bouwen geen nieuwe asielopvang in onze gemeente en gaan niet méér mensen opvangen dan in de huidige situatie het geval is. We bouwen de (nood)opvang af wanneer daar aanleiding voor is, bijvoorbeeld wanneer de kosten van de (nood)opvang niet langer worden vergoed. De beslissingsbevoegdheid over (nood)opvang van asielzoekers blijft in alle gevallen bij de gemeenteraad.

We volgen een zorgvuldig participatietraject

De (nood)opvang van vluchtelingen en asielzoekers heeft impact op de samenleving. Wij hechten bij dit gevoelige onderwerp aan een degelijk participatietraject om inwoners inspraak te geven. Daarom zal een zorgvuldig participatietraject deel uitmaken van besluitvorming over opvang in Hendrik-Ido-Ambacht. We betrekken actief inwoners, ondernemers en andere partijen.

Met deze visie op asiel en migratie combineren wij solidariteit met realisme: we doen wat nodig is, maar wel op een manier die past bij de schaal, ruimte en draagkracht van Hendrik-Ido-Ambacht.

Dit gaan wij doen:

- Wij ronden op korte termijn het onderzoek naar (nood)opvang ter vervanging van de huidige locatie aan de Citadelkade af.
- Wij volgen een zorgvuldig participatietraject bij besluitvorming over opvang.

Onderwijs, Gezondheid & Samenleving

*Samen bouwen aan een
gezonde en kansrijke
gemeenschap*

In Hendrik-Ido-Ambacht werken we aan een vitale en veerkrachtige samenleving, waarin iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen, gezond te leven en mee te doen. Onderwijs, sport, gezondheid en cultuur zijn daarvoor de basis. Deze thema's versterken elkaar en dragen bij aan welzijn, welvaart en sociale samenhang in ons dorp.

We bouwen voort op bestaande visies en afspraken, zoals de Onderwijsvisie en het Cultuurakkoord. Deze vertalen we naar een praktische uitvoeringsagenda. Daarnaast hebben we oog voor toekomstbestendige, toegankelijke gebouwen en faciliteiten. Zo kunnen inwoners van alle leeftijden zich ontwikkelen, gezond leven en verbonden zijn met elkaar.

2.1 Onderwijs

Onderwijs vormt de basis voor mensen om zich te ontplooiën en vormen. Met goed onderwijs krijgen kinderen en jongeren de kans om op te groeien tot zelfredzame én sociale volwassenen en mede vorm te geven aan de bloeiende samenleving van de toekomst.

In de vorige raadsperiode heeft de gemeenteraad de Visie op Onderwijs vastgesteld. Deze bevat gezamenlijke doelen voor tien jaar en richt zich op kansengelijkheid, doorlopende leerlijnen (0-18 jaar), inclusief onderwijs en ouderbetrokkenheid. Wij dragen deze visie verder uit en zetten deze om in een uitvoeringsagenda.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het primair onderwijs. Hiervoor hebben we een Integraal Huisvestingsplan. Wij ronden dit in deze periode af, met als laatste project de nieuwbouw van SOL Krommeweg. We waarderen de nauwe samenwerking met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties zeer en zetten deze graag voort.

Op dit moment is er in onze gemeente geen middelbare school. Ambachtse leerlingen volgen

2 Onderwijs, gezondheid en samenleving

voortgezet onderwijs op scholen elders. Hierdoor wordt bij ons de doorlopende leerlijn doorbroken, terwijl we die juist willen versterken. Daarom doen wij in deze periode onderzoek naar de mogelijkheden om voortgezet onderwijs terug naar Hendrik-Ido-Ambacht te halen.

Dit gaan we doen:

- We zetten de Visie op Onderwijs om in een uitvoeringsagenda.
- We zetten het Integraal Huisvestingsplan voort en realiseren het project rondom SOL Krommeweg.
- We onderzoeken de mogelijkheden om voortgezet onderwijs naar onze gemeente te halen.

2.2 Sport

Sport is heel belangrijk. Bewegen verbetert de fysieke en mentale gezondheid. Door sport komen mensen in contact met anderen en bouwen zij aan een sociaal netwerk. Wij vinden dat alle inwoners met plezier en passend moeten kunnen sporten en bewegen. In Hendrik-Ido-Ambacht hebben we een mooi en divers aanbod van sportverenigingen en vrijetijdsvoorzieningen. Ook organisaties als Hi5Ambacht dragen bij aan sportieve activiteiten in ons dorp. Wij blijven werken aan het promoten en ondersteunen van sport en een gezonde leefstijl.

Daarbij zetten we zoveel mogelijk externe middelen en fondsen in.

Om de kwaliteit van sportaccommodaties te waarborgen, gaan we door met het Accommodatiebeleid. We actualiseren dit, met als uitgangspunt dat sporten zeven dagen per week mogelijk is. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid voor meer sportfaciliteiten in de buitenruimte.

Dit gaan we doen:

- We onderzoeken hoe we zoveel mogelijk externe middelen en fondsen kunnen inzetten om sporten en bewegen voor iedereen bereikbaar te maken.
- We actualiseren het Accommodatiebeleid.
- We onderzoeken de mogelijkheid om meer sportfaciliteiten in de buitenruimte te realiseren.

2.3 Gezondheid

Huisartsenzorg

Toegankelijke en toekomstbestendige huisartsenzorg is van groot belang voor onze inwoners. Wij zetten ons in voor voldoende en goed bereikbare huisartsenvoorzieningen. Samen met huisartsen werken wij aan passende huisvesting op de korte en langere termijn.

2.4 Cultuur

Cultuurakkoord

Met het Cultuurakkoord hebben we samen met culturele organisaties en verenigingen een goede basis gelegd voor een breder cultureel aanbod.

We hebben de ambitie om cultuur voor iedereen in het dorp levendig en toegankelijk te maken en te houden. We voeren een tussenevaluatie van het Cultuurakkoord uit en geven op basis daarvan vervolg aan de uitvoering van de Cultuurnota.

700 jaar Hendrik-Ido-Ambacht

In 2032 vieren we een bijzondere mijlpaal: Hendrik-Ido-Ambacht bestaat dan 700 jaar. Een eeuwfeest is een bijzonder jubileum. De invulling van het jaar vraagt om tijdige aandacht en een zorgvuldige aanpak. Daarom beginnen we al in deze bestuursperiode met de voorbereidingen. We willen inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties hier actief bij betrekken. Hun ideeën en verhalen geven extra betekenis aan dit bijzondere jaar.

Dit gaan we doen:

- We voeren een tussenevaluatie van het Cultuurakkoord uit en geven op basis daarvan uitvoering aan de Cultuurnota.
- We starten met de voorbereidingen voor het 700-jarig jubileum van Hendrik-Ido-Ambacht.

Wonen, ruimtelijke ontwikkeling en economie

Ruimte voor wonen, werken en ondernemen

Hendrik-Ido-Ambacht is een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en ondernemen. Toch staan we voor uitdagingen: de ruimte is schaars, waardoor we tegen de grenzen van onze groei aanlopen. Daarom moeten we efficiënt en slim omgaan met de beschikbare ruimte. Zo behouden we ook in de toekomst een prettige en leefbare omgeving.

Veel groepen inwoners zijn op zoek naar passende woonruimte. Als gemeente willen we specifiek oog hebben voor starters op de woningmarkt, ouderen en mensen met een zorgvraag.

Een sterke lokale economie is onmisbaar. Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, levendigheid en voorzieningen dicht bij huis. We maken het voor ondernemers mogelijk om op zondag open te gaan. Dit draagt bij aan keuzevrijheid, de veranderende behoefte van inwoners en het behoud van concurrentiekracht.

Onze opgaven houden niet op bij de gemeentegrenzen. In het ruimtelijk-economisch domein werken we daarom intensief samen in de regio Drechtsteden.

3.1 Wonen en bouwen

Schaarse ruimte in Hendrik-Ido-Ambacht

Hendrik-Ido-Ambacht is een groene gemeente met goede voorzieningen. Die kwaliteit willen we behouden en waar mogelijk versterken. Maar de ruimte in onze gemeente is schaars. Grootschalige nieuwbouwlocaties zijn er niet meer. We worden minder een bouwende gemeente en meer een beherende gemeente.

Voorlopig bouwen we nog wel op aantrekkelijke locaties zoals De Volgerlanden, Noordoevers, het Centrumgebied/Ambachts Lint en voormalige schoollocaties. Waar mogelijk kiezen we voor verdichting en herstructurering, met respect voor de leefbaarheid en het karakter van onze wijken. Op sommige locaties kan beperkte hoogbouw een oplossing bieden, mits deze zorgvuldig wordt ingepast. Groei mag niet ten koste gaan van het prettige woonklimaat waar Ambacht om bekend staat.

Andere vormen van wonen en bouwen

De woonbehoefte verandert. Huishoudens worden kleiner en mensen wonen langer zelfstandig. We staan als gemeente open voor initiatieven van ontwikkelaars of particulieren op het gebied

van innovatieve, flexibele en snel realiseerbare woonvormen, zolang deze goed passen in de omgeving. Daarnaast willen we de bestaande woningvoorraad optimaal benutten, bijvoorbeeld door herstructurering van corporatiewoningen en het herontwikkelen van bestaande locaties. Nieuwe woonvormen mogen niet ten koste gaan van leefbaarheid. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen en keuzes op het gebied van sociale samenhang, bereikbaarheid, parkeerdruk en inrichting van de openbare ruimte.

Groepen op de woningmarkt

De huidige, landelijke woningnood raakt ook in onze gemeente verschillende groepen. Jongeren en starters hebben moeite om een eerste woning te vinden. Veel ouderen willen wel doorstromen en plaatsmaken, maar kunnen geen passend

aanbod vinden. Daarom willen we – binnen de beperkte mogelijkheden die een gemeente heeft – bijdragen aan een zo eerlijk mogelijke verdeling van huurwoningen. In regionaal verband zullen we ons inspannen voor een woonruimteverdelingssysteem waarin ook groepen zonder urgentie/voorrang een reële kans hebben op een woning.

Wonen moet betaalbaar zijn. We streven naar 30 procent sociale huurwoningen. Daarnaast hebben we specifiek aandacht voor woningen voor starters en ouderen. Seniorenhofjes – waarin ouderen zelfstandig wonen in een sociale gemeenschap – kunnen de doorstroming stimuleren en bijdragen aan verantwoord zelfstandig blijven wonen. We zetten ons in voor huisvesting van inwoners met een zorgvraag of bijzondere omstandigheden

(Beschermd Wonen en Opvang). Bij dit alles maken we gebruik van de mogelijkheden die de Wet versterking regie op de volkshuisvesting biedt om beter te sturen op aantallen, doelgroepen en betaalbaarheid.

Wonen in de Drechtsteden

Samen met de Drechtstedengemeenten werken we aan een toekomstbestendige, duurzame woningvoorraad met voldoende betaalbare woningen, een goede balans tussen wonen, voorzieningen en werk en een goede bereikbaarheid. Zo versterken we de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de regio.

Dit gaan we doen:

- We bouwen verder aan de lopende woningbouwprojecten in De Volgerlanden, Noordoever, het Centrumgebied en op de schoollocaties.
- We hebben specifiek aandacht voor starters op de woningmarkt, ouderen en mensen met een zorgvraag.
- In regionaal verband zetten we ons in voor een woonruimteverdelingssysteem waarbij ook mensen zonder urgentie/voorrang een reële kans op een woning hebben.

3.2 Economie en werken/ondernemen

Werk en economie zijn voor ons meer dan alleen inkomen. Ze dragen bij aan participatie, welzijn en brede welvaart. Daarom zetten wij ons in voor een lokale economie waarin ondernemerschap de ruimte krijgt en iedereen kan meedoen.

Hendrik-Ido-Ambacht kent een sterke en betrokken ondernemersgemeenschap die een belangrijke bijdrage levert aan werkgelegenheid en leefbaarheid. In deze bestuursperiode bouwen wij verder aan een toekomstbestendige economie, waarin ruimte is voor initiatief, ideeën en innovatie. Wij zetten in op vitale en bereikbare bedrijventerreinen en aantrekkelijke winkelgebieden, in nauwe samenwerking met ondernemers en regionale partners.

We spelen in op veranderende behoeften van inwoners en bedrijven. We maken zondagsopenstelling mogelijk en geven zo meer ruimte voor eigen keuzes aan ondernemers en inwoners.

Bedrijventerreinen

Onze bedrijventerreinen zijn een belangrijke motor voor de lokale economie en werkgelegenheid. In deze bestuursperiode blijven wij deze terreinen ontwikkelen, verduurzamen en toekomstbestendig maken.

De ontwikkeling van het Waterbusplein wordt afgerond. De Ambachtsezoo heeft zich al bewezen als een toonaangevend, circulair bedrijvenpark dat

als voorbeeld kan dienen voor andere gemeenten. We revitaliseren bestaande bedrijventerreinen, te beginnen met De Sandeling. We brengen het profiel van bedrijventerreinen en de vraag en het aanbod in kaart, om te kunnen sturen op ontwikkeling, herstructurering en verdichting. Dit biedt duidelijkheid en kansen voor ondernemers en het versterkt onze positie binnen de regionale economie.

Actieplan Lokale Economie / Detailhandelsvisie

Wij zetten de nauwe samenwerking met ondernemers voort door samen een nieuw Actieplan Lokale Economie op te stellen. Dit richt zich op thema's als sociaal, duurzaam en innovatief ondernemen en draagt bij aan een sterk en toekomstbestendig ondernemersklimaat.

We werken aan een nieuwe Detailhandelsvisie als opvolger van de huidige visie, die in 2025 is geëvalueerd. We betrekken hierin de uitkomsten van het Koopstromenonderzoek en de wensen van ondernemers en inwoners. Door participatie zorgen we ervoor dat de visie breed gedragen wordt en aansluit bij de praktijk.

Wij versterken de ondersteuning van ondernemers, onder wie ook starters, door het aanspreekpunt

binnen de gemeente een bredere rol te geven. Dit maakt het voor bedrijven eenvoudiger om initiatieven en evenementen te ontplooiën die bijdragen aan levendigheid en economische activiteit.

Detailhandel

Door uitvoering van de Detailhandelsvisie versterken wij de kwaliteit, bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van onze winkelcentra. Gratis parkeren bij winkels blijft daarbij het uitgangspunt.

Door aanpassing van de Winkeltijdenverordening 2018 maken we het mogelijk om winkels op zondag te openen. Dit is een mogelijkheid en geen verplichting: ondernemers bepalen zelf of zij hiervan gebruik maken. De verruiming draagt bij aan een sterke lokale economie en een betere concurrentiepositie. We bewaken de balans met de leefbaarheid op zondag.

Wij vinden het belangrijk dat lokale ondernemers maximaal kunnen meedoen en profiteren van opdrachten die de gemeente verstrekt. Daarom willen we, binnen de Europese en nationale aanbestedingsregels, lokale ondernemers een sterke(re) positie geven. Dit doen we met heldere en toegankelijke aanbestedingsprocedures en door het MKB actief te benaderen.

Daarnaast stimuleren wij de groei van horeca en voorzieningen die bijdragen aan levendigheid en vermaak in onze gemeente. We willen het voor horecaondernemers mogelijk maken om een aantal keren per jaar langer open te blijven. We maken het aanvragen van vergunningen - zoals voor terrassen - zo eenvoudig mogelijk, altijd met aandacht voor veiligheid en leefbaarheid.

Fairtrade-gemeente

Begin 2026 hebben we het certificaat Fairtrade-gemeente behaald. Wij zetten ons in om deze status te behouden en versterken. Samen met lokale partners stimuleren we het gebruik en de verkoop van fairtradeproducten.

Werken en Economie in de Drechtsteden

Wij blijven actief bijdragen aan de regionale economie van de Drechtsteden, door de ontwikkeling

van werklocaties zoals het Waterbusplein en Ambachtsezoom en door te werken aan een krachtig vestigingsklimaat.

Wij blijven samenwerken via regionale instrumenten zoals de Economic Board, DEAL (Drechtsteden Economisch Aquisitie Loket) Drechtsteden en de ROM-D (Regionale OntwikkelingsMaatschappij-Drechtsteden). Hiermee versterken we het regionaal economisch systeem en creëren we gemeente-overstijgende kansen voor ondernemers en werknemers.

Dit gaan we doen:

- We actualiseren de Winkeltijdenverordening om openstelling van winkels op zondag mogelijk te maken.
- Er komt een nieuw Actieplan Lokale Economie.
- We stellen een nieuwe Detailhandelsvisie op.
- We versterken en verbreden het aanspreekpunt binnen de gemeente voor ondernemers.
- We blijven Fairtrade-gemeente.

3.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Omgevingsvisie blijft de basis

In 2023 is de Omgevingsvisie vastgesteld. Deze geeft richting aan keuzes op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, duurzaamheid en leefkwaliteit. Dit blijft ons kader voor een toekomstbestendige en prettige leefomgeving. Waar nodig actualiseren we de Omgevingsvisie.

Ruimtelijke Investeringsagenda Smart Delta Drechtsteden

Binnen Smart Delta Drechtsteden werken we samen aan de Regionale Investeringsagenda (RIA), waarop projecten staan die de komende tijd prioriteit vragen. Wij vinden het belangrijk om hierin als regio gezamenlijk op te trekken. Met partners en andere gemeenten werken we zo aan het verbeteren van welvaart en welzijn in de Drechtsteden.

Dit gaan we doen:

- We actualiseren de Omgevingsvisie waar nodig.
- We werken samen met de partners in Smart Delta Drechtsteden aan het verbeteren van welvaart en welzijn in de Drechtsteden.

Buitenruimte en duurzaamheid

Een bereikbaar, schoon en duurzaam Ambacht

4 Buitenruimte en duurzaamheid

Onze gemeente maakt deel uit van een stedelijk netwerk en is in de afgelopen decennia sterk gegroeid. Toch is Hendrik-Ido-Ambacht erin geslaagd een kleinschalig en groen karakter te behouden. Dat zien wij als een grote kracht en een belangrijke kwaliteit, die we koesteren. Een aantrekkelijke, groene leefomgeving draagt bij aan welzijn en gezondheid.

Duurzaamheid en zorg voor het milieu vinden we belangrijke uitgangspunten. We hechten veel waarde aan een schone en verzorgde buitenruimte in de wijken. We zetten stappen naar een duurzamere gemeente, op een manier die realistisch en uitvoerbaar is voor ondernemers en inwoners.

4.1 Mobiliteit

Een goede bereikbaarheid is cruciaal voor inwoners en ondernemers. Onze gemeente ligt ingeklemd tussen de rijkswegen A15 en A16. Dit zorgt voor goede verbindingen, maar ook voor drukte en files. We streven ernaar een bereikbare, verkeersveilige gemeente te blijven. Het Mobiliteitsplan 2021-2030 blijft daarbij een belangrijke leidraad.

Aan het begin van deze bestuursperiode stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma op bij het

Mobiliteitsplan. Hiermee kunnen we noodzakelijke en gewenste verkeersmaatregelen uitvoeren. Verkeersveiligheid is daarvan een belangrijk onderdeel, waarbij extra aandacht uitgaat naar fietsers, voetgangers en schoolzones.

Te hard rijden en asociaal verkeersgedrag leveren onveiligheid en ergernis op. We geven daarom meer aandacht aan verkeershandhaving. We richten 30-kilometerzones in waar dit noodzakelijk is voor de verkeersveiligheid.

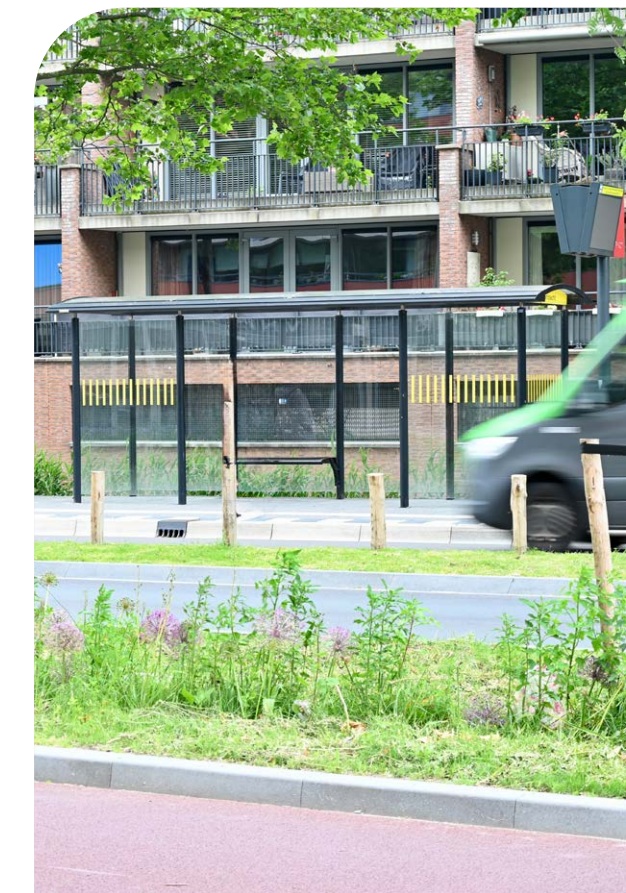
Parkeren

Parkeren in onze gemeente blijft gratis, om winkels en voorzieningen laagdrempelig bereikbaar te houden. Om de druk op de openbare ruimte te beperken, overwegen wij ondergronds parkeren bij herontwikkelingen. Waar mogelijk en noodzakelijk voegen we extra parkeerplaatsen toe.

In het straatbeeld verschijnen steeds meer bestelbussen. Dit heeft tot gevolg dat er met name 's avonds minder parkeerruimte voor personenauto's beschikbaar is en het leidt soms tot verkeersonveilige situaties. We onderzoeken de mogelijkheden voor parkeerplaatsen specifiek voor bestelbussen.

Samen met de regiopartners

Een goede bereikbaarheid van de regio via weg, spoor en water is één van de kernthema's binnen Smart Delta Drechtsteden. Mede vanwege de kracht

van een gezamenlijke lobby richting Rijk, Provincie en Rijkswaterstaat blijven we actief deelnemen aan deze regionale samenwerking. Belangrijke aandachtspunten zijn de doorstroming op de A15 en A16, de bereikbaarheid van de regio tijdens grootschalig wegonderhoud en hoogwaardige alternatieven voor de auto.

Openbaar vervoer

Goed openbaar vervoer is een basisvoorziening die bijdraagt aan bereikbaarheid, duurzaamheid en mobiliteit voor alle inwoners. Wij zetten ons samen met regionale partners in voor het verbeteren van de bereikbaarheid van onze gemeente met onder meer de bus en de Waterbus. We voeren onderzoek uit naar de beste frequentie van bussen op alle momenten van de dag en naar de haalbaarheid van een nachtbus.

Renovaties Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat renoveert de komende jaren diverse tunnels en bruggen in de regio Drechtsteden. Dit geeft grotere drukte op de alternatieve routes en veroorzaakt extra reis- en reistijd voor inwoners en ondernemers. We werken er samen met Smart Delta Drechtsteden en Rijkswaterstaat aan om de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Kabelgoten en elektrisch laden

Er is steeds meer vraag naar elektrisch laden van voertuigen op openbaar terrein. Wij stimuleren duurzaam vervoer en willen daarom aan die vraag tegemoetkomen. We stellen beleid op voor laadinfrastructuur. Daarin letten we er goed op dat openbare laadplekken niet onevenredig veel exclusieve ruimte innemen, zodat er voldoende parkeerruimte blijft voor iedereen.

Dit gaan we doen:

- We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma voor het Mobiliteitsplan op.
- We zorgen voor verkeersveilige routes voor alle weggebruikers en geven meer aandacht aan handhaving.
- Parkeren blijft gratis in onze gemeente.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor parkeerplaatsen specifiek voor bestelbussen.
- We overwegen ondergronds parkeren bij nieuwe ontwikkelingen.
- We doen onderzoek naar een nachtbus.
- We stellen beleid op voor laadinfrastructuur.

4.2 Beheer buitenruimte

Een groene en schone leefomgeving

Een aantrekkelijke, groene en goed onderhouden buitenruimte draagt bij aan een prettige leefomgeving en stimuleert ontmoeting en beweging. We zetten ons daarom in voor een openbare ruimte die uitnodigt tot gebruik, met ruimte voor

spelen, sporten en verblijven voor alle leeftijden en behoeften.

We maken gerichte keuzes in het onderhoudsniveau van de buitenruimte. Daarbij zoeken we altijd de balans tussen veiligheid, kwaliteit, duurzaamheid, biodiversiteit en haalbaarheid.

Ontmoetingsplekken in de buitenruimte

Mensen moeten elkaar buiten kunnen ontmoeten. Bestaande (speel)voorzieningen richten we daarom aantrekkelijker in door ze bijvoorbeeld uit te breiden met een zitgelegenheid. Bij nieuwe ontwikkelingen houden we hier vanaf het begin rekening mee.

Dit gaan we doen:

- We maken gerichte keuzes in het onderhoudsniveau van de buitenruimte en zorgen voor balans tussen veiligheid, kwaliteit, duurzaamheid, biodiversiteit en haalbaarheid.
- We breiden bestaande voorzieningen in de buitenruimte uit naar ontmoetingsplekken.

4.3 Klimaat, energie, milieu

Programma duurzaamheid

Onze gemeente staat voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van energie, klimaat, leefomgeving en circulariteit. Wij blijven werken aan een duurzaam en toekomstbestendig Hendrik-Ido-Ambacht. Het huidige Programma Duurzaamheid 2024-2030 vormt hiervoor een goede basis. Wij zetten de koers van dit programma op hoofdlijnen voort. Maar we zijn daarbij wel realistisch: we ontwikkelen het beleid met oog voor uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak onder inwoners.

We evalueren het Programma Duurzaamheid. Dit geeft ruimte om nieuwe inzichten in te passen en om in te spelen op actuele ontwikkelingen en innovaties.

We stimuleren initiatieven voor verduurzaming vanuit de samenleving.

Klimaatadaptatie en vergroening

We krijgen vaker te maken met hitte, droogte en extreme neerslag. Groen is van grote waarde voor een leefbare en gezonde omgeving met voldoende biodiversiteit. We vergroenen onze gemeente door extra bomen te planten. Bomen zorgen voor schaduwwerking en verlagen zo hittestress. Bomen dragen ook bij aan het filteren van fijnstof uit de lucht. De bestaande parken en groenstructuren behouden we.

Daarnaast moedigen wij inwoners aan om hun tuinen te vergroenen door tegels te vervangen voor groen en te zorgen voor waterberging (regenton) in de

tuin. Scholen stimuleren wij om de schoolpleinen te vergroenen. In de openbare ruimte vervangen we verharding die geen functie heeft door groen.

Warmtenet

Binnen het Programma Duurzaamheid is de transitie naar duurzame warmte een belangrijke opgave. Eén van de mogelijkheden daarbij is de aansluiting op het warmtenet, zoals opgenomen in het Warmteprogramma. Voor de wijken Kruiswiel en Oostendam is de aansluiting op het warmtenet al in vergaande voorbereiding. Dit geldt ook voor de aansluiting van het gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.

De (wijkuitvoerings)plannen voeren wij, samen met onze partners, verder uit. Het Tijdelijk Warmtestation en de Lucht Water Warmte Pomp zijn belangrijke

voorwaarden voor het warmtenettracé. Beide worden in deze bestuursperiode gerealiseerd.

Bij de verdere uitbreiding van het warmtenet is ons uitgangspunt dat inwoners niet verplicht kunnen worden om aan te sluiten op het warmtenet. Deelname is vrijwillig en is één van de mogelijke opties. Betaalbaarheid, effectiviteit en keuzevrijheid voor inwoners en ondernemers staan centraal.

Verdere stappen rond het warmtenet zetten we zorgvuldig, transparant en stapsgewijs. We kiezen nadrukkelijk voor lokale regie en realisme in de warmtetransitie. Er is ruimte voor innovatie en samenwerking met onze lokale en regionale partners, maar we lopen als gemeente niet voorop met onomkeerbare keuzes.

PFAS

De chemische stoffen die we aanduiden als PFAS zijn zeer schadelijk voor de gezondheid en moeten worden geweerd uit het milieu. Wij zorgen ervoor dat onze lokale belangen worden meegenomen in de PFAS-lobby richting het Rijk. We trekken hierin regionaal op met andere gemeenten. We vinden het belangrijk dat we onze inwoners van goede informatie kunnen voorzien over dit onderwerp.

Dit gaan we doen:

- We evalueren het Programma Duurzaamheid.
- We stimuleren inwoners om zelf maatregelen te nemen in het kader van klimaatadaptatie.
- We vergroenen onze gemeente door extra bomen te planten.
- We voeren de bestaande plannen voor het warmtenet verder uit.
- Bij de verdere uitrol van het warmtenet staan betaalbaarheid, effectiviteit en keuzevrijheid voor inwoners centraal.
- We stimuleren duurzaamheidsinitiatieven vanuit de Ambachtse samenleving.
- We sluiten aan bij de regionale lobby voor het weren van PFAS.

4.4 Grondstoffen en afval

Afvalbeleid: duurzaam, betaalbaar en breed gedragen

Sinds de invoering van het recycletarief in 2024 is de hoeveelheid restafval in Hendrik-Ido-Ambacht drastisch gedaald. In 2026 is zelfs de doelstelling voor 2030 al ruimschoots behaald. Mede door de inzet van onze inwoners is grote milieuwinst geboekt. Tegelijk zijn nadelige neveneffecten van het systeem zichtbaar geworden.

In de aanpak tot dusverre lag sterk de nadruk op milieuwinst en de kwaliteit van herbruikbare grondstoffen (PMD-afval). Gebruiksgemak, tevredenheid van inwoners en een schone openbare

ruimte kregen minder aandacht. Met name het gebruik van bovengronds opgehangen gele zakken leidt tot ergernis en vervuiling van het milieu.

In deze bestuursperiode willen we het afvalbeleid doorontwikkelen. We bouwen voort op de behaalde milieuresultaten, maar streven naar meer evenwicht tussen milieuwinst, kosten, gebruiksgemak en kwaliteit van de leefomgeving.

We starten spoedig met een breed en zorgvuldig onderzoek naar aanpassing van de inzamelsystematiek. Uitgangspunten van dit onderzoek zijn: behoud van de bereikte milieuwinst, geen stijging van de (totale) lasten voor inwoners, een schoner straatbeeld met minder zwerfafval, een hoog serviceniveau en meer gebruiksgemak.

In het onderzoek vergelijken we de basissystemen van bronscheiding en nascheiding zonder voorafgaande voorkeur. We kijken naar het totaalbeeld, op basis van de meest actuele (technische) stand van zaken. Het onderzoek wordt opgezet als een businesscase, waarin meerdere inzamelsystemen en meerdere aanbieders met elkaar worden vergeleken.

De uitkomsten van het onderzoek worden vertaald in heldere en vergelijkbare scenario's. Als nascheiding een haalbaar en toekomstbestendig alternatief blijkt, wordt dit het voorkeursscenario. Is dit niet het geval, dan gaan we stapsgewijs op basis van bronscheiding alternatieven uitwerken. Daarbij is het uitgangspunt dat de gele PMD-zakken uit het straatbeeld verdwijnen en dat er centrale, 24 uur per dag toegankelijke PMD-inzamelpunten komen. Eventuele extra investeringen beoordelen we binnen de bestaande middelen. We voorkomen dat de totale lasten voor inwoners hierdoor stijgen.

Dit gaan we doen:

- We voeren in het begin van de bestuursperiode een breed en zorgvuldig onderzoek naar aanpassing van de inzamelsystematiek uit.

Veiligheid, dienstverlening en bestuur

*Sterk bestuur
in een veilig
Ambacht*

Maatschappelijke opgaven worden complexer en financiële middelen staan onder druk. Dit vraagt om zorgvuldige keuzes en een heldere koers. Wij willen een bestuur zijn dat midden in de samenleving staat, luistert en samenwerkt, maar ook duidelijk richting geeft en verantwoordelijkheid neemt.

Wij geloven in de kracht van samenwerking: met onze inwoners en ondernemers, met maatschappelijke partners en met de gemeenteraad. Maar ook in de regio, omdat veel opgaven de grenzen van onze gemeente overstijgen. Door verbinding versterken we onze positie en kunnen we als zelfstandige gemeente onze ambities blijven waarmaken.

Veiligheid is daarbij een onmisbare voorwaarde. Een veilige, leefbare omgeving vormt de basis voor welzijn en ontwikkeling. Daarom zetten wij in op een integrale aanpak van veiligheid, waarin preventie, handhaving en samenwerking hand in hand gaan.

Een toekomstbestendige gemeente heeft een solide financiële basis nodig. Wij gaan zorgvuldig om met publieke middelen, houden de lasten betaalbaar en zorgen voor een gezonde begroting. Zo kunnen we blijven investeren in de toekomst van Ambacht.

5.1 Bestuursstijl

We kennen in onze gemeente al jaren een gezonde, nuchtere en constructieve bestuursstijl. Die willen we voortzetten. In deze coalitieperiode streven we naar een open, integer en verbindend bestuur, dat integriteit, gelijkwaardigheid en samenwerking centraal stelt. Respect en verantwoordelijkheid zetten de toon.

5 Veiligheid, dienstverlening en bestuur

In de praktijk betekent dit dat wij actief investeren in samenwerking en een eerlijke dialoog tussen college, raad, inwoners en maatschappelijke partners, waarbij ruimte bestaat voor verschillende perspectieven. Tegelijk handelen wij transparant en betrouwbaar, met duidelijke besluitvorming en heldere communicatie.

We willen als bestuur zichtbaar en benaderbaar zijn. Daarom zoeken wij actief de nabijheid op van inwoners en ondernemers, ook buiten de muren van het gemeentehuis, om hun behoeften en ideeën goed te begrijpen. Vanuit die verbinding werken wij met visie en daadkracht aan oplossingen die passen bij onze identiteit en ambities.

Daarnaast blijven wij ons ontwikkelen. We evalueren bestaand beleid regelmatig en sturen bij waar nodig,

steeds met het doel om het beste te bereiken voor de gemeenschap. Begrijpelijke, doelgroepgerichte communicatie is essentieel. We vertellen en laten zien wat we doen, op zo'n manier dat iedereen zich aangesproken en betrokken voelt. Zo versterken wij het vertrouwen in het lokale bestuur.

5.2 Participatie

We beschouwen onze inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen als belangrijke partners met veel kennis en ideeën over Hendrik-Ido-Ambacht. Zij kunnen beleid en de uitvoering daarvan beter maken. We geven initiatieven van inwoners daarom de ruimte. Daarbij zijn we duidelijk over verwachtingen. De Participatienota ‘Ambachtse Aanpak’ blijft de basis voor de manier waarop wij met participatie omgaan.

In aanvulling hierop stellen we samen met de gemeenteraad spoedig een Participatieverordening op. Daarin leggen we vast hoe we inwoners betrekken bij besluiten en het opstellen van beleid. We nemen hierin op hoe we omgaan met het uitdaagrecht, dat regelt hoe inwoners een gemeentelijke taak kunnen overnemen. Voor jongeren van 12 tot 18 jaar hebben we speciale aandacht. Wij vinden het belangrijk dat hun stem

gehoord wordt. Daarom staan we in het bijzonder open voor initiatieven vanuit jongeren in deze leeftijdsgroep.

Dit gaan we doen:

- We blijven de Ambachtse Aanpak ontwikkelen en verbeteren.
- We stellen een Participatieverordening op.

5.3 Dienstverlening

Dienstverlening die werkt

Wij werken als gemeente voor onze inwoners en ondernemers. Onze dienstverlening moet niet alleen efficiënt zijn, maar vooral menselijk, toegankelijk en betrouwbaar. Wij willen een gemeente zijn die meedenkt, dingen mogelijk maakt en vertrouwen geeft. Dat begint met het terugdringen van regeldruk.

Terugdringen regeldruk

Regels en procedures worden kritisch tegen het licht gehouden en waar mogelijk vereenvoudigd of afgeschaft, als ze niet werkelijk bijdragen aan veiligheid, kwaliteit of transparantie. Vergunningverlening wordt sneller, overzichtelijker

en beter afgestemd op de praktijk. We schrappen dubbel werk in procedures. Deze aanpak krijgt vorm in een actieplan om regeldruk terug te dringen.

Minder regeldruk betekent nadrukkelijk niet minder duidelijkheid. Juist eenvoud vraagt om heldere kaders en voorspelbaar handelen. Inwoners en ondernemers moeten weten waar zij aan toe zijn en erop kunnen vertrouwen dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Daarom investeren wij in transparante procedures, duidelijk geformuleerde criteria en een consequente uitvoering. We leggen uit waarom keuzes worden gemaakt en nemen begrijpelijke besluiten. Dit versterkt het wederzijdse vertrouwen.

(Digitale) dienstverlening

Onze dienstverlening is erop gericht om het contact met de gemeente zo prettig en passend mogelijk te maken. Wij erkennen dat inwoners verschillend zijn en verschillende behoeften hebben. Daarom zorgen we ervoor dat onze dienstverlening zowel digitaal als persoonlijk goed werkt. Technologie zetten we in als hulpmiddel om processen sneller en eenvoudiger te maken, nooit als doel op zich. De menselijke maat blijft leidend.

Digitale dienstverlening wordt verder ontwikkeld, zodat inwoners en ondernemers zaken snel, veilig en eenvoudig online kunnen regelen. Digitale processen zijn betrouwbaar, gebruiksvriendelijk en toegankelijk voor iedereen. Waar mogelijk werken wij proactief: inwoners en ondernemers ontvangen tijdig informatie, aankondigingen of herinneringen.

Privacy is altijd gewaarborgd.

Voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn of een beperking hebben, blijft ondersteuning beschikbaar. Wij zorgen voor laagdrempelige hulp, zowel via persoonlijke ondersteuning als via samenwerking met maatschappelijke partners. Iedereen moet zelfstandig of met hulp gebruik kunnen maken van gemeentelijke dienstverlening.

Dit gaan we doen:

- We maken een actieplan voor het terugdringen van regeldruk.
- We zorgen ervoor dat iedereen zelfstandig of met hulp gebruik kan maken van gemeentelijke dienstverlening.

5.4 Openbare Orde en Veiligheid

Hendrik-Ido-Ambacht is een fijne gemeente om te wonen, te werken en op te groeien. Dit willen we zo houden door het versterken van zowel de sociale als de fysieke veiligheid. We kiezen voor een integrale aanpak waarbij preventie en handhaving hand in hand gaan.

Weerbaarheid

In de periode 2026–2030 richten wij ons op een aantal belangrijke opgaven. Weerbaarheid is er daar een van. In een snel veranderende wereld versterken we de weerbaarheid van inwoners en organisaties. Wij stimuleren bewustwording van risico's en van het belang van gedegen voorbereiding op een crisis of ontwrichtende situatie.

Jeugdoverlast

Een beperkte groep jongeren veroorzaakt relatief veel overlast, die bovendien extremer wordt. Wij kiezen voor een samenhangende aanpak hiervan, waarin preventie (Sociaal Domein) en handhaving (Veiligheid) elkaar versterken. We richten ons niet alleen op het overlastgevend gedrag, maar ook op de onderliggende oorzaken, zoals gezinssituaties.

Ondermijning

Ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit blijft een speerpunt. Wij bouwen het bestaande samenwerkingsmodel met onze regionale partners verder uit, zodat signalen sneller en effectiever worden opgepakt. Zo kunnen we beter opsporen en handhaven en we voorkomen dat criminelen zich verplaatsen naar onze gemeente of hun activiteiten hier uitbreiden.

Handhaving en BOA-capaciteit

Een veilige leefomgeving vraagt om zichtbare aanwezigheid en duidelijke handhaving. Daarom investeren wij in de versterking van onze handhavingscapaciteit, met meer inzet van

buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). We hebben het voornemen om de BOA's in eigen dienst te gaan nemen.

Wij zorgen voor een goede samenwerking en duidelijke rolverdeling tussen BOA's en politie, zodat zowel de leefbaarheid als de openbare orde effectief wordt bewaakt. Naast een goede taakverdeling willen we BOA's gericht en flexibeler kunnen inzetten op de dagen, tijden en plaatsen waar de overlast plaatsvindt.

In de openbare ruimte gaan wij overlast tegen, zoals straatintimidatie, afvaldumping en overlast door fatbikes. Waar nodig zetten wij tijdelijk cameratoezicht in of we stellen een gebiedsverbod in als aanvulling op andere maatregelen.

Huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen en meisjes

Veiligheid betekent ook dat mensen zich beschermd weten in hun eigen leefomgeving. Daarom versterken wij de aanpak van huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen en meisjes. Door vroegsignalering en snelle, passende interventies willen wij escalatie voorkomen en slachtoffers beter ondersteunen.

Tegelijk blijven wij initiatieven zoals buurtpreventie stimuleren en ondersteunen wij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij het zelf versterken van de veiligheid in hun omgeving.

Dit gaan we doen:

- We versterken de BOA-capaciteit en onderzoeken de mogelijkheid tot het in dienst nemen van BOA's.
- We versterken onze aanpak van huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen en meisjes.
- We versterken de integrale aanpak van jeugdoverlast door zowel preventie als handhaving.

5.5 Financiën

In Hendrik-Ido-Ambacht gaan we zorgvuldig om met het geld van onze inwoners. De afgelopen jaren is een sterke financiële basis gelegd, met een solide begroting, een gezonde reservepositie en een goed functionerende planning- en controlcyclus. Deze lijn zetten we onverminderd voort, om een stabiele gemeente te blijven die ambities kan waarmaken.

Solide financiën

We willen de gezonde en solide financiële positie behouden en sturen daarom op een structureel sluitende meerjarenbegroting. Daarbij moeten we realistisch zijn: de financiële ruimte staat onder druk, onder meer door onzekerheid over rijksbijdragen en stijgende kosten van regionale samenwerkingen.

We blijven scherp op onze uitgaven, maken integrale afwegingen en houden grip op onze financiële koers.

Lokale belastingen en heffingen

Lokale lasten voor inwoners, ondernemers en verenigingen houden we betaalbaar. Belastingen stijgen in principe niet meer dan met de prijsindex. Alleen in uitzonderlijke situaties, wanneer belangrijke voorzieningen onder druk komen te staan of noodzakelijke investeringen dat vragen, wijken we hiervan gemotiveerd af. Heffingen zijn kostendekkend en niet meer dan dat.

Hondenbelasting

Specifiek kiezen we ervoor om de hondenbelasting in deze bestuursperiode gefaseerd af te schaffen. In twee stappen werken we toe naar volledige stopzetting.

Financiële sturing door de gemeenteraad

We blijven investeren in het versterken van de (financiële) kaderstellende rol van de gemeenteraad. De verbeterde planning- en controlcyclus, met een beleidsrijke kadernota en een begroting als uitvoeringsprogramma, vormt hiervoor de basis. Door heldere informatievoorziening en integrale afwegingen kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol optimaal vervullen.

Subsidies

Subsidies vormen een grote uitgave voor onze gemeente. Om verantwoord met de beschikbare middelen om te gaan, kijken we kritisch naar de effectiviteit en noodzaak van bestaande subsidies, waarbij we oog houden voor de maatschappelijke waarde.

Financiële ontwikkelingen in de regio

Tot slot blijven we binnen en samen met de regio kritisch kijken naar kostenontwikkelingen, in het bijzonder binnen samenwerkingsverbanden. Waar mogelijk sturen we actief op beheersing van uitgaven, zodat deze in verhouding blijven tot onze eigen gemeentelijke budgetten.

Dit gaan we doen:

- We laten de lokale belastingen niet meer dan de prijsindex stijgen.
- Onze heffingen zijn in principe kostendekkend.
- We bouwen de hondenbelasting in twee stappen af.
- We kijken zorgvuldig naar de effectiviteit en noodzaak van bestaande subsidies.

5.6 Ontwikkeling Hart van Ambacht

In de vorige bestuursperiode is de Gebiedsvisie voor het gemeentehuis en omgeving vastgesteld. Deze beoogt een groener, levendiger en meer samenhangend centrumgebied. Een nieuw gemeentehuis, eventueel gecombineerd met woningen en voorzieningen, maakt deel uit van deze visie.

In deze periode maken we projectvoorstellen voor de verschillende onderdelen van de visie (gemeentehuis, versterken van de groene verbindingen, schoollocatie aan de P.C. Hooftsingel,

Shell-locatie en De Ridderhal). Deze deelprojecten noemen we gezamenlijk het Hart van Ambacht.

We beginnen met het nader uitwerken van een groene verbinding tussen de Van Godewijckstraat en de Tesselschadestraat. We stellen een integraal kosten- en batenoverzicht op van alle projecten uit de gebiedsvisie. In deze bestuursperiode zorgen we ervoor dat alles klaar is om daarna met de bouw van een nieuw gemeentehuis te kunnen beginnen.

Dit gaan we doen:

- We maken projectvoorstellen voor de verschillende deelgebieden van de gebiedsvisie.
- We stellen een integraal kosten- en batenoverzicht op van alle projecten uit de gebiedsvisie.
- We beginnen met de uitwerking van een groene verbinding tussen de Van Godewijckstraat en de Tesselschadestraat.
- We maken alles gereed om te kunnen starten met de bouw van het nieuwe gemeentehuis.

5.7 Samenwerken in de regio

We kunnen niet zonder de samenwerking in de Drechtsteden en de regio Zuid-Holland Zuid. We versterken hiermee de regio en onze gemeente en hebben er op tal van vlakken profijt van.

Regionale samenwerking is echter geen doel op zich. Een groot deel van onze begroting gaat naar verbonden partijen. We moeten scherp zijn en blijven op de verhouding tussen kosten en baten van samenwerking. Dit kan betekenen dat we op onderdelen van de samenwerking soms bekijken of het anders kan. Natuurlijk vraagt samenwerken om geven en nemen. In deze bestuursperiode gaan we steeds op zoek naar de juiste balans.

In 2025 zijn de Visie op regionale samenwerking en Nota verbonden partijen vastgesteld. Deze blijven de basis voor de manier waarop wij willen samenwerken in de regio. De samenwerking met elke afzonderlijke verbonden partij is afhankelijk van het risicoprofiel van deze partij. Deze zijn opgenomen in de Nota verbonden partijen.

De risicoprofielen kunnen veranderen. Wij willen de ontwikkelingen bij de verbonden partijen scherp(er) en kritisch(er) volgen en waar nodig tijdig

kunnen bijsturen, om (financiële) risico's beter te beheersen. Goede informatievoorziening aan onze gemeenteraad en nauw optrekken met de andere gemeenten zijn voorwaarden voor het versterken van onze grip.

Zelfstandigheid

Om sterk te staan in de regionale samenwerking, zijn een sterk lokaal bestuur en een sterke en zelfstandige ambtelijke organisatie wezenlijk. Zo borgen we lokale kennis en betrokkenheid.

Dit gaan we doen:

- We versterken de sturing op verbonden partijen aan de hand van de uitgangspunten van onze Nota Verbonden Partijen.
- Onze ambtelijke organisatie blijft zelfstandig.

Hendrik-Ido-Ambacht

Bezoekadres

Weteringsingel 1
3342 AE Hendrik-Ido-Ambacht

☎ 14 078

@ gemeente@h-i-ambacht.nl

🏠 (078) 77 08 102

Postadres

Postbus 34
3340 AA Hendrik-Ido-Ambacht

www.h-i-ambacht.nl

✕ @gemeentehia

📘 www.facebook.com/gemeentehia

📷 @gemeentehia

📺 www.youtube.com/gemeentehia

Gedrukt op milieuvriendelijk papier

